



Pension Hond



Dagelijkse verzorging



Zen4AllDogs Academie BeNe ©



Auteur: Krisje Moens

Disclaimer

Copyright © - Alle rechten voorbehouden

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën of op welke manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur(s).

Bij misbruik worden er gerechtelijke stappen ondernomen.

INHOUDSOPGAVE

Dagelijkse verzorging	6
<i>Ogen, oren, nagels en tanden</i>	<i>6</i>
Ogen	6
Oren	7
Nagels	8
Tandverzorging	11
Huidplooien	13
<i>Materialen en technieken</i>	<i>14</i>
Borstelen	14
Kammen	22
Uitwollen	24
Materialen	25
Ontklitten	27
Knippen	32
Uitdunnen	34
Plukken	36
Scheren	39
<i>Wassen en drogen</i>	<i>43</i>
<i>Verzorgingsproducten</i>	<i>59</i>
Soorten shampoos	59
Bijproducten	61

DAGELIJKSE VERZORGING

OGEN, OREN, NAGELS EN TANDEN

OGEN

Oogverzorging bij honden houdt in dat traanvocht dat niet via de mond kan worden doorgeslikt, naar buiten over de snuit loopt. Soms zorgt dit voor een bruine traanstreep, vooral bij witte vachten.

Hieraan kan verholpen worden door het gebruik van een speciale oogreiniger, of van voedingssupplementen, speciaal ontworpen voor dit doel. Gebruik voor het reinigen altijd make-up watjes of gaasjes, nooit watten, die pluizen en verergeren het probleem.

Was je de hond en komt er shampoo in het oog, dan is overvloedig spoelen de eerste reflex om irritatie te beperken.



OREN

Voor de verzorging van de oren stel je als basisregel dat een gezond uitzierend oor geen extra verzorging nodig heeft.

Bij elke verzorgingsbeurt controleer je de binnenkant van het oor:

- Overvloedige beharing in de gehoorgang, die een goede ventilatie van het oor verhindert, kan je met een bot pincet uittrekken. Dit verhoogt de grip op de haartjes, evenals het gebruik van oorpoeder. Dit is enkel nodig bij extreem veel haar in de gehoorgang, of wanneer bekend is dat het dier vaak last heeft van oorontsteking. Het uittrekken van de haartjes zorgt namelijk voor kleine wondjes in de gehoorgang, die een broedplaats voor bacteriën kunnen zijn.

Wattenstokjes, in combinatie met een oorreiniger, die het oorsmeer helpt oplossen, maken overtollig oorsmeer los en de gehoorgang vrij. Anatomisch bevindt zich in de gehoorgang een bocht van 90°, die maakt dat bij normale stand van het oor, het trommelvlies geen schade kan oplopen. Voorzichtigheid is dus geboden. Gebruik bij voorkeur een wattenschijfje gedrenkt in oorreiniger. Let op: reinig een oor nooit droog. Er zijn ook in de handel speciale doekjes te verkrijgen zoals Ear wiper.



Merk je bij het poetsen op dat het oor (vies) ruikt of erg rood is, dan is er waarschijnlijk sprake van een oorontsteking. Meld dit altijd aan het baasje van de hond en verwijst eventueel door naar de dierenarts.

NAGELS

Basisregel om te bepalen of een nagel van een hond geknipt moet worden is: kan je er in stand een bierviltje onderschuiven. De nagel mag de grond niet raken.

Moet de nagel geknipt worden, dan moet het snijvlak evenwijdig met de grond zijn. Je gebruikt hiervoor een nageltangetje voor honden.

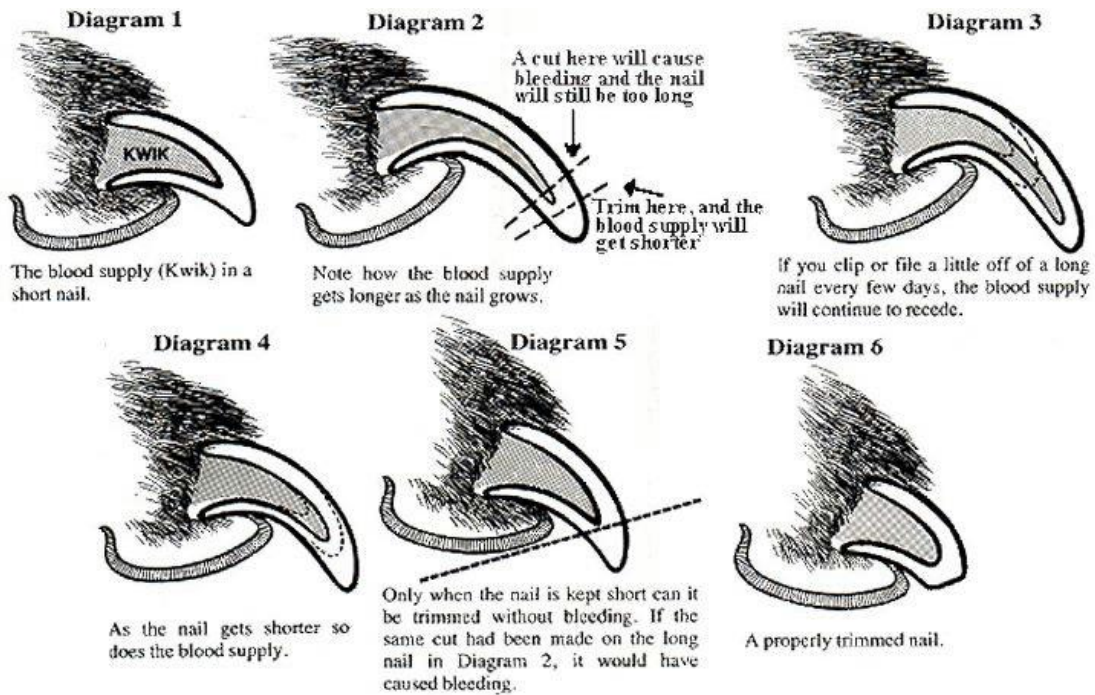
Gebroken of gespleten nagels dienen best door een dierenarts verzorgd te worden.

Voorbeelden van verschillende vormen van nagelscharen of tangetjes voor honden :



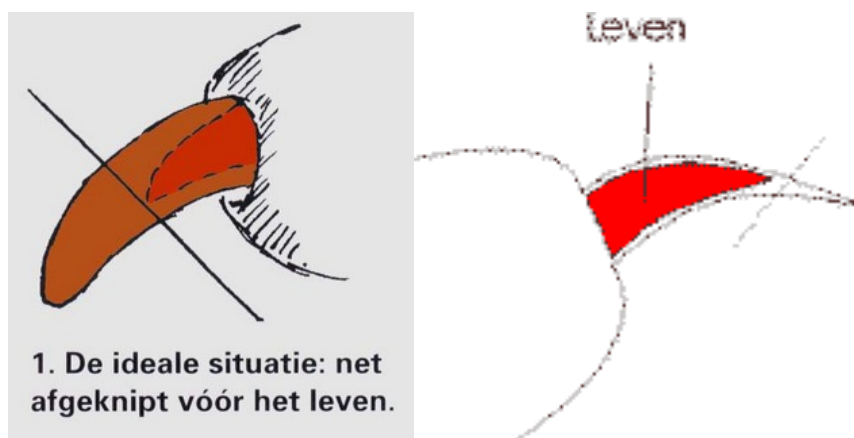
Het is van erg groot belang om de nagels van de hond goed te verzorgen. Controleer de lengte van de nagels bij elke verzorgingsbeurt. Te lange nagels kunnen de stand van de hond beïnvloeden. Erg lange nagels bemoeilijken het lopen en dit kan vrij pijnlijk worden voor de hond. Nagels kunnen zo lang groeien tot ze in het voetzoolkussen ingroeien. Vooral de nagel aan de bijklauw (de zgn. duimnagel) moet je goed in de gaten houden, want deze is niet onderhevig aan slijtage.

Om te weten hoe kort je een nagel kan knippen, moet je weten hoe de nagel is opgebouwd.



De nagel is een verharde hoornlaag met daarin een bloedbaan (het leven) die de voeding geeft. Normaal knip je de nagel af op enkele millimeters onder de bloedbaan. Bij witte nagels kan je die bloedbaan goed zien (roze streepje in de nagel), bij donkere nagels is dit niet altijd mogelijk. Als je de nagel langs de onderkant bekijkt, dan zie je meestal een hol stukje. Over het algemeen mag je stellen dat dit deel van de nagel zeker afgeknipt kan worden.

Heb je per ongeluk een nagel toch te ver afgeknipt dan kan deze vrij hard bloeden. Gebruik een bloedstelpend middel, bijvoorbeeld ferrychloride. Bloedstelpende middelen bestaan in vloeibare vorm of in poedervorm. Dep een wattenstaafje in het middel en duw dit tegen de nagel aan. Hou enige seconden vast en het bloeden zal stoppen.



Nagels van honden kunnen eveneens gevild worden. Bijvullen kan zowel met een ijzeren nagelvijl als met een elektrische nagelvijl. Sommige honden hebben duidelijk een voorkeur voor het vijlen van de nagels. Het geeft een minder eng gevoel dan het knippen van de nagels met een nageltang.

Voorkomende problemen

Loszittende nagels

Wanneer de hond met zijn nagels ergens is blijven haken, kan hij de nagel los trekken. Vaak hangt die dan nog aan een klein stukje vast, wat erg veel pijn doet. Het beste is om deze met een snelle, korte ruk uit te trekken. Dit zal onmiddellijk de pijn sterk verminderen. De wonde kan erg bloeden, en wordt gestelpt met een wondverband. Antibiotica zijn vaak aangewezen.

Gebarsten nagels

De losse nagelvezels kunnen weggetrokken worden. De rest laat je zitten. Na verloop van tijd zal er terug een normale nagel zijn. Indien dit vaak voorkomt, kan er eventueel een tekort zijn aan biotine (vitamine B8). Indien nodig, kan de hond een vitaminekuur nemen.

Ingegroeide nagels

Ingegroeide nagels ontstaan wanneer de nagels lange tijd niet geknipt zijn. Vaak doet dit erg pijn. De nagel moet worden geknipt en verwijderd. Een wondverband en antibiotica zijn vaak nodig.

Misvormde tenen en nagels

Meestal beginnen de nagelproblemen aan een poot. Later ontstaan daardoor ook klachten bij nagels aan de andere poten. Het komt ook voor dat de hond de nagels verliest. Wanneer de nagels terug groeien, zijn deze vaak afwijkend van vorm. Zo nu en dan is er ook sprake van een ontsteking van het nagelbed. Vaak lopen de honden hierbij behoorlijk kreupel en is de kreupelheid plotseling ontstaan. Het is aan te raden de nagels kort te houden.

Spreidtenen

In de groeifase van de pup is het aan te raden om de haren tussen de voetzooltjes tijdig weg te halen, zodat spreidtenen vermeden worden, alsook een niet-correcte groei van de ledematen, door het schuiven van de voeten op gladde ondergrond. Overgewicht is ook niet erg bevorderlijk om spreidtenen te voorkomen. Ook bij grote, zware honden moet de voerbak op hoogte gebracht worden, voor verschillende redenen, maar ook zo kan je spreidtenen voorkomen. Heeft de hond toch spreidtenen, zorg er dan voor dat de nagels de grond zo weinig mogelijk kunnen raken.

Sint-hubertusklaauw

De sint-hubertusklaauw is de vijfde teen en nagel, die voorkomt op de achterpoten. Dit is typisch bij rassen zoals de Beauceron, waar vaak zelfs dubbele sint-hubertusklaauwen voorkomen.

TANDVERZORGING

Honden proberen hun gebit deels zelf te verzorgen door te kauwen op harde voorwerpen zoals beenderen. Maar niet elke huishond heeft deze mogelijkheid en dus kan er tandaanslag of tandplak op de tanden komen met een slecht ruikende adem tot gevolg.

Tandsteen die niet tijdig verwijderd wordt kan ernstige tandproblemen veroorzaken. De aanwezige bacteriën zullen het tandglazuur aantasten met mogelijk pijnlijke gevolgen.

Controleer regelmatig het gebit van de hond, liefst bij elke verzorgingsbeurt.

Tanden poetsen bij de hond kan met behulp van meerdere hulpmiddelen. Net als bij de mens, is regelmaat essentieel om tot een goed en blijvend resultaat te komen.

Er zijn tandenborstels, tandkrabbertjes, vingertandenborstels, tandpasta (met smaak), tandgaasjes (gedrenkt in poeder), tandpoeder, enz. op de markt.



Wanneer je een lichte vorm van tandplak opmerkt, dan mag je dit met behulp van een tandschraper zelf wegkrabben. Plaats de krabber tegen het tandvlees en schraap het tandplak weg. Dit vergt wel enige oefening. Na het afschrapen de tanden poetsen met behulp van een borsteltje en tandpastaspray of dergelijke.

Ook met behulp van aangepast voeder of kauwsticks kan veel tandsteen worden voorkomen. Let ook op het suikergehalte van het voeder, dit kan bacteriegroei en dus het ontstaan van tandplak in de hand werken.

Heeft de hond een erg aangetast gebit, dan verwijst je hem door naar de dierenarts voor een grondige gebitscontrole.

HUIDPLOOIEN

Bij diverse rassen komen huidplooien voor, voornamelijk op het hoofd. Reiniging hiervan gebeurt best met een make-up watje, gedrenkt in oogverzorger. Dit reinigt de plooi en zorgt dat de bruine kleur in de plooi geleidelijk vermindert.

Huidplooien zijn ontstekingsgevoelig. Let erop dat je de plooien bij het wassen goed uitspoelt en dat er dus zeker geen resten van shampoo tussen blijven zitten. Bij het drogen van een hond met huidplooien moet je nagaan of de huid tussen de plooien heel goed gedroogd wordt.

Wanneer je bij het verzorgen van een hond met huidplooien een onaangename geur waarneemt en je merkt dat er enige vorm van infectie aanwezig is (rode of etterende huid), verwijst dan door naar de dierenarts.



MATERIALEN EN TECHNIEKEN

BORSTELLEN

Professionele uitrusting

Om een hond goed te kunnen borstelen heb je een stabiele (trim)tafel nodig met een ondergrond waarop de hond niet kan wegglijden. Als een tafel trilt of wiebelt, of als de hond te weinig vaste grip heeft op de tafel, dan wordt hij erg onzeker. Dit werkt erg stresserend, zowel voor de hond als voor de trimmer.



Antislipbodem van een trimtafel

Trimtafels bestaan in verschillende vormen

Opvouwbare trimtafel



Hydraulische trimtafel



Elektrische trimtafel



Hydraulische en elektrische trimtafels kunnen in de hoogte versteld worden. Bij de hydraulische tafels gebeurt dit door een voetpompsysteem met oliedruk. Je pompt met je voet om de tafel omhoog te laten gaan en wanneer je de pomphendel ingedrukt houdt, dan zakt de tafel.

Elektrische trimtafels bedien je door middel van een knop. Dit kan afhankelijk van het systeem ofwel met de hand, ofwel met de voet. Het op- of neergaan van de elektrische tafel gaat meestal wat trager in vergelijking met de hydraulische trimtafel, maar met minder schokkende bewegingen. Soms is de snelheid van het op- of neer bewegen van de tafel ook afhankelijk van de zwaarte van de hond waarmee ze belast wordt. Een groot voordeel van de elektrische tafel is dat ze tot op zeer lage hoogte kan (ongeveer 20cm), waardoor je grotere of zwaardere honden van op de grond gewoon op de tafel kan laten stappen, zonder dat je zelf moet heffen.

Sommige tafelsystemen hebben een werkblad wat kan draaien. Indien je over een kleinere ruimte beschikt, dan kan dit systeem wel handig zijn. In plaats van rond de hond te lopen, kan je dan gewoon je tafel draaien en zo verder werken aan de andere kant van de hond.

Trimtafels kunnen opgebouwd zijn vanuit een enkel scharend of ook dubbel scharend systeem in de voet. Voor het op- of neer bewegen van een trimtafel met een enkel scharende voet heb je meer ruimte nodig dan voor een trimtafel met een dubbel scharende voet. Andere trimtafels hebben in de plaats daarvan één centrale voet in het midden. Het voordeel hiervan is dat je minder makkelijk je knieën stoot. Nadelig aan dit systeem is soms de stabiliteit van het werkblad.

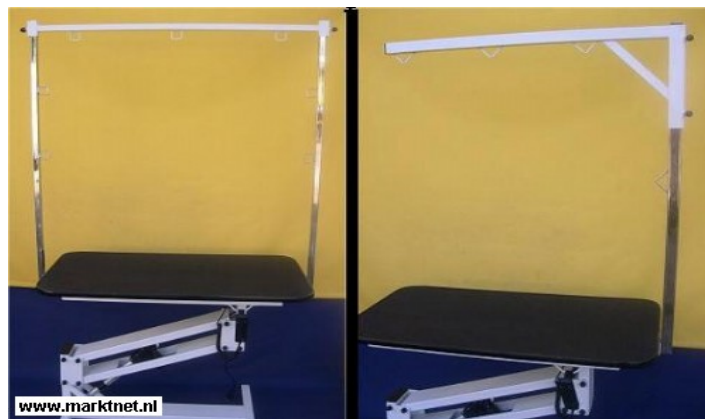
Aan elke trimtafel kan je best een beugel laten bevestigen om de hond aan vast te maken. Ook hierin bestaan verschillende systemen:

- Het goedkoopste systeem is een trimbeugel die kan vastgeklikt of geschroefd worden op bijvoorbeeld je opvouwbare trimtafel. Dit kan zowel een enkele beugel zijn - trimgalg geheten en waarbij de hond enkel met het hoofd wordt vastgemaakt



- Ofwel een dubbele beugel waarbij je de hond ook onder de buik kan vastmaken. Dit laatste systeem is in feite veiliger, want als de hond van de tafel zou springen of schuiven heb je in dit geval uiteraard minder kans op kwetsuren. Nadeel van een dubbel beugelsysteem is dan weer dat dit soms hindert bij het werk.
- Minder gebruikelijk is de combinatie van een enkele beugel en een trimzadeltje. Een trimzadeltje kan ook op de tafel geschroefd worden en zorgt ervoor dat je hond niet kan gaan zitten.

Elektrische en hydraulische trimtafels zijn meestal standaard voorzien van een beugelsysteem. Je kunt hierbij vaak zelf kiezen voor de optie enkelvoudige beugel of dubbele beugel. Verschil met de schroefsystemen is dat hier zowel aan de enkelvoudige als aan de dubbele beugel de hond zowel aan het hoofd als onder de buik kan vastgemaakt worden.



Dubbele beugel

Enkele beugel

Er zijn verschillende manieren om een hond vast te maken aan de beugels van je trimtafel. Je kunt hiervoor gebruik maken van een set riemen: 1 riem voor onder de buik en 1 riem met halsband om de hond vooraan vast te maken. Deze riemen worden dan bediend door een verstelbaar/aanpasbaar schuifstelsel en worden door middel van een musketon aan de voorziene haakjes op beugel zelf bevestigd. Je kunt ook gebruik maken van een (plastiek) kettingsysteem in combinatie met (nylon) halsbandjes.

De veiligste manier om honden op te trimtafel te houden is wanneer ze zowel vooraan als achteraan zijn vastgemaakt. Wanneer je een hond alleen vooraan vastmaakt en je zou hem om welke reden dan ook even uit het oog verliezen, dan is een ongeluk nooit uit te sluiten. Ook alleen achteraan (dus onder de buik door) vastmaken is niet de beste optie. Sommige honden hebben nogal snel door dat ze vrij gemakkelijk uit de riem kunnen wippen en dus van de tafel afspringen.

Hou er echter altijd rekening mee dat je een hond nooit onbewaakt op de trimtafel achterlaat. Al dan niet vastgemaakt, al dan niet voor een paar luttele seconden... Een ongeluk is nooit uit te sluiten.

Materialen geschikt om te borstelen

Een borstel kies je in eerste instantie in functie van de vachtstructuur en de vachtlengte, maar ook in functie van het beoogde resultaat. Wanneer je een hond met veel klitten moet ontwarren, gebruik je een andere borstel dan wanneer je bijvoorbeeld een showhond wil opborstelen.

Universeel borstel of slicker brush

Ook wel 'poedelborstel' genoemd en verkrijgbaar in verschillende vormen en hardheden. Deze borstels hebben gebogen metalen pinnetjes die bevestigd zijn op een rubberen basis. De vorm en het materiaal waarvan de steel (handvat) werd vervaardigd, verschillen naargelang het merk. Sommige van deze borstels zijn gebogen en andere zijn recht. Ook de lengte en de hardheid van de pinnen verschilt. Een gebogen universeelborstel met langere pinnen komt dieper in de vacht dan een rechte borstel met kortere pinnen. Een zachtere borstel is dan weer beter voor de vacht dan een hardere versie. Bij deze borstels zitten de pinnen iets losser in het rubberen matje bevestigd, waardoor ze iets flexibeler meebuigen en aldus de vacht sparen.



De nieuwste versies van de universeel borstel zijn voorzien van een ergonomisch minder belastend systeem. Borstels met een gebogen handvat en ook borstels met een meeverend systeem hebben een aantal voordelen voor de trimmer:

- Ze werken tijdbesparend bij het ontklitten.
- Ze zijn minder belastend voor de pols of de gewrichten en minder belastend voor de onderarm in het algemeen.

Ook voor de hond zelf bieden deze borstels voordelen. Bij correct gebruik is er beduidend minder kans op:

- Beschadiging van de vacht.
- Irritatie van de huid.

Pinnenborstel

Pinnenborstels hebben lange rechte metalen pinnen. Deze borstels gebruik je om lange vacht te onderhouden. Ze zijn niet geschikt om een geklitte vacht te ontwarren. Ook deze borstels bestaan in verschillende variaties, gaande van groot naar klein, van langwerpig naar rond,... Ook de lengte van de pinnen verschilt.



Poetsborstel

Een poetsborstel heeft geen pinnen, maar natuurharen. Dit kan gaan van varkenshaar, paardenhaar tot zelfs geitenhaar of een combinatie van deze natuurharen met synthetische 'haren' uit bijvoorbeeld nylon. Een natuurharen borstel is vrij duur in aankoop, de synthetische variant is goedkoper.



Deze borstels zijn er in allerlei vormen en formaten. Ze worden gebruikt om vuil uit een kortere of meer zijdeachtige vacht te verwijderen en om deze vachten meer glans te geven.

Deze borstels zijn uitermate geschikt voor het inborstelen van verzorgingsproducten in de vacht (zoals olie of vachtverzorgende spray). Ze zijn niet zozeer geschikt om de vacht te ontwarren of om onderwol uit een vacht te verwijderen.



Rubberborstel

Een rubberborstel of handschoen wordt gebruikt om loszittende dode haren te verwijderen uit een korte vacht of om de huid te masseren. Je kunt een rubberborstel in de meeste gevallen ook vervangen door een zeemvel.



Terriërmatje

Voor het opborstelen van de langere beharing aan poten en baard bij ruwharige honden



Functies van het borstelen

- Voorkomen van klitten in de vacht.
- Mogelijke klitten verwijderen.
- Massage van de huid.
- Stimuleren van de bloedsomloop.
- Verwijderen van huidschilfers, vuil en dode haren uit de vacht.
- Verdelen van de talg over het haar.
- Ordenen van het haar (bijv. opzetten of touperen van de top knot).

Door de hond regelmatig te borstelen hou je controle over de vacht (op bijv. parasieten) en bouw je een (positief) contact met de hond op.

Techniek van het borstelen

Borstelen doe je volgens een vast borstelschema waarbij steeds dezelfde werkwijze wordt gevolgd:

- Van achter naar voor.
- Van onder naar boven.
- Laag per laag.

Je begint dus onderaan het achterbeen, werkt zo verder langs de flanken naar de voorbenen toe. Daarna doe je de staart en het hoofd.

Hoe vaak je borstelt is afhankelijk van het type vacht, van het verharingspatroon en van de omstandigheden waarin de hond leeft. Voor sommige honden zal je in de ruiperiode vaker moeten borstelen. Het is erg belangrijk om de vacht klittenvrij te houden. Verwijderen van klitten gaat namelijk altijd gepaard met het beschadigen van de vacht.

Wat zijn klitten?

Klitten zijn in elkaar gedraaide haren al dan niet vermengd met vuil en gaande van de grootte van een klein bolletje tot hele plakken of zelfs een volledig geklitte (vervilte) vacht.

Borstelgewenning

Geen enkele hond vindt het fijn wanneer er aan zijn haar getrokken wordt. Daarom is het belangrijk om jonge pups aan het borstelen en aanraken te laten wennen. Soms lijkt dit nogal overbodig omdat de vacht van de pup niet lang of vuil is, maar het gevoel om met de borstel over de huid te gaan of om bepaalde delen van zijn lichaam (denk maar aan de poten, voeten) aan te raken, dit moet zeker aan elke pup aangeleerd worden.

Bij pups of honden die het gevoel van borstelen nog niet kennen, werk je steeds zeer voorzichtig. Het is erg belangrijk dat de hond het als een positief gegeven ervaart. Zo zal hij het snel associëren met iets aangenaams, eerder een knuffel- of massage moment, een manier om wat extra aandacht te krijgen. Borstelgewenning doe je liefst dagelijks. Probeer als trimmer om nieuwe puppy eigenaars al eens tot in je trimsalon te krijgen voor een gewenningsbeurt.

KAMMEN

Kammen worden gebruikt na de borstelbeurt. Ze dienen om te controleren op eventueel achtergebleven knoopjes of plukjes wol. Verder worden kammen gebruikt om op te kammen: dit is het rechtzetten of openzetten van de vacht, zoals bij het opknippen van een Poedel.

Kammen zijn er in velerlei soorten en maten, met grovere of fijnere tanding, met kortere of langere tanding enz. Elk hebben ze hun specifieke functie voor de verschillende soorten vacht.

Functie van het kammen

- Controle op achtergebleven klitjes of losse haren (wol).
- Het haar ordenen.
- Het opzetten of opkammen van de vacht.

Techniek van het kammen

Kammen doe je altijd na de borstelbeurt, omdat je anders de vacht te zeer zou kunnen beschadigen en ook omdat dit anders te pijnlijk zou zijn voor de hond.

De juiste keuze van de kam is vooral belangrijk als je geen schade aan de vacht wil toebrengen. Bij verkeerd gebruik kan het haar afbreken of worden uitgetrokken.

Een fijnere vacht vraagt om een fijnere kam, een dichtere vacht of een zwaardere vacht wordt verzorgd met een grover type kam.



UITWOLLEN

Functie

- Loszittende wollige haren (meestal uit de ondervacht) verwijderen.
- De rui versnellen.
- Klitten voorkomen.

Techniek van het uitwollen

Gedurende de ruiperiode moet de vacht van sommige honden van loskomende onderwol ontdaan worden om klitvorming te voorkomen, de vacht een meer open structuur te geven of om de vacht en de huid weer te laten 'ademen'. Bij de meeste van deze honden komt de wol wel los, maar blijft hij als het ware vastzitten in de vacht en moet je de natuur helpen.

Uitwollen doe je bij verschillende vachttypes en naargelang het vachttype kies je het meest geschikte materiaal.

Ruwharige rassen

Het te veel aan onderwol wordt weggenomen, meestal na het plukken, met een grof of fijn getand uitwolmesje of een coat-king. Ook de universeelborstel kan al voldoende resultaat opleveren bij deze honden.

Spaniels en Setters, Retrievers (kort tot middellang zijdehaar)

De kortere beharing op de rug wordt uitgewold met een fijne kam, eventueel doorregen met een elastiekje, een trimpuumsteen of eventueel een netenkam.

Stokharige honden

Langere stokharen worden uitgewold met een herdersharkje en een uitwolkam. Voor korter stokhaar kan je een coat-king gebruiken.

Bovengenoemde materialen worden enkel en alleen gebruikt tijdens de ruiperiode. In de periodes ertussen gebruikt je uitsluitend de universeel borstel of de poetsborstel, wat in feite veel vachtvriendelijker materiaal is.

Voor het uitwollen van honden geldt één belangrijke regel

Loszittende wol moet steeds uit de vacht verwijderd worden om klitvorming te voorkomen, MAAR je mag nooit ALLE wol wegnemen. Wol in de ondervacht biedt namelijk ook bescherming aan de huid tegen allerlei invloeden van buitenaf (kou, warmte, nattigheid, vervuiling,...).

MATERIALEN

Harkje

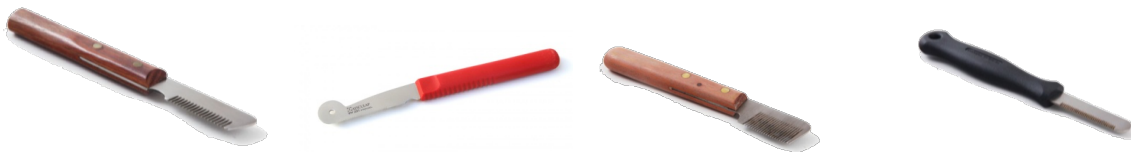
(herders)harkjes of wolkammen dienen zoals het woord het eigenlijk zegt om onderwol te verwijderen. Ze bestaan in verschillende vormen, met kortere of langere tanding, fijnere of grovere tanding. Voor een vollere vacht van bijvoorbeeld een Keeshond gebruik je een grover getand harkje om de wol uit de vacht te halen. Zo blijft de lange bovenzacht gespaard. Bij een kortere vacht (van een Beauçeron bijvoorbeeld) gebruik je best de fijnere versie, met kortere tanding.



Coat King



Uitwolmesje



Netenkam



Trimpuimsteen



ONTKLITTEN

Hoe ontstaan klitten?

Wanneer een vacht onzorgvuldig of zelfs helemaal niet onderhouden wordt, dan kunnen er knopen (klitten) in de vacht komen. De oorzaak is vaak ondervacht die los komt te zitten en dan als het ware aan elkaar gaat kleven of zich vast gaat hechten in het dekhaar. Ook als er vuil (bijv. grasaartjes of takjes,...) in de vacht komt, kan het haar (onderhaar of dekhaar) zich rond dit vuil gaan draaien waardoor er knopen (klitten) ontstaan. Klitten zijn dus bij elkaar gekoekt haar gaande van een klein bolletje tot hele plakken. De vacht kan op de duur zelfs volledig vervilt. Dan spreek je van een verwaarloosde vacht.



Oorzaken

- Te weinig borstelen.
- Onvoldoende kennis over de wijze van borstelen; niet diep genoeg borstelen of niet laag per laag borstelen,...
- Haren die gaan samen wrijven door de bewegingen die de hond maakt; bijv. onder de oksels.
- Halsbanden die niet verwijderd worden waardoor het haar eronder sneller gaat samenklitten.
- Door restanten voer of ander vuil dat bijv. in de baard of de poten blijft hangen.
- Veelvuldig krabben van de hond kan ook knopen in zijn vacht veroorzaken (bijv. achter de oren). Dit krabben kan velerlei oorzaken hebben, zoals wondjes, eczeem, allergie, parasieten, oorontsteking, ruien,...
- Wassen.

Meest klitgevoelige plekken

- Achter de oren.
- Aan de binnenzijde van de benen.
- Tussen de tenen, zowel aan de bovenkant als tussen de voetzoolkussentjes.
- In de baard en de snor.
- In de oksels.
- In de liesstreek
- Op de wangen
- Op de ligzijde van de hond. (Hij ligt meestal op dezelfde flank)
- Onder de dekharen, in de ondervacht

Hoe ontklitten

Hoe je de klitten uit de vacht haalt, hangt af van de mate waarin de vacht geklit is.

Wanneer de vacht volledig vervilt is, bestaat er (meestal) maar één oplossing: scheren. Dit is niet de beste oplossing voor de vacht zelf (behalve dan voor de echte krulvachten) maar dit is wel de meest hondvriendelijke manier. Want klitten uit de vacht verwijderen is nooit pijnloos.

Wanneer er slechts beperkte klitvorming in de vacht te zien is, kan je verschillende methodes toepassen:

- De klitten met de vingers uiteenrafelen. Daarna zorgvuldig borstelen.
- De klitten met de schaar doorknippen en daarna rafelen en uitborstelen. Let op: je knipt altijd van de huid weg en naar de haarpunt toe, in de lengterichting van de vacht, nooit dwars erop.
- Met de klittenkam: een moderne klittenkam (of ook wel 'mattbreaker' geheten) bestaat uit een zestal gebogen mesjes op een blokje met steel. Deze mesjes zijn scherp. Je snijdt de geklitte vacht ermee in reepjes. Je plaatst je klittenkam tussen de huid en de klit en zaagt als het ware de klit in fijnere reepjes. Daarna borstel je de verkleinde klitjes uit de vacht.

Een andere manier om met deze kam te ontklitten gaat als volgt: je plaatst de mesjes midden in de klit en probeert met kleine haaltjes in neerwaartse beweging de vacht te ontwarren. Deze manier gebruik je wanneer de klitten gevormd werden door het loskomen van de onderwol. Let erop dat je niet gaat trekken met de klittenkam, want dan breekt het haar af en wordt de vacht nog meer beschadigd. Correct ontklitten met dit soort klittenkam zorgt voor minder haarverlies. De vacht behoudt nog wat volume en lengte.

Het gebruik van dit soort kam is niet zonder enig risico. De mesjes zijn vlijmscherp en bij verkeerd gebruik kan je jezelf of ook de hond verwonden.

Gevoelige plekken om te ontklitten zijn: rondom de ogen, de oorranden, het topje van de staart, de oksels en de liesstreek. Voor jezelf moet je opletten dat je niet te brusk werkt zodat je zeker geen snijwond kan oplopen.

Materiaal

Klittenkam of matt breaker



Andere vormen van klittenkammen



Met de ontklitborstel of matt zapper: met gewone borstelbewegingen de klitten ontrafelen. Deze borstels zijn erg hard, dus opletten dat je de huid niet irriteert.



Tip

Om knopen/klitten te voorkomen wanneer je een natte of vuile hond hebt na een wandeling, strooi wat maïzenapoeder op de nog natte vacht. Laat dit opdrogen en borstel daarna de vacht voorzichtig uit. Je zult zien dat de vacht weer mooi zuiver en droog is.

Functie

Het verwijderen van loszittende haren, schilfertjes en vuil uit de vacht. Door regelmatig te poleren wordt de vacht schoon gehouden en kan een wasbeurt worden vermeden of uitgesteld. Ook de bloedsomloop wordt hierdoor gestimuleerd en de hond ervaart dit als een soort massage van de huid. Door het poleren gaat de vacht weer glanzen.

Techniek van poleren

Poleren is een borsteltechniek die wordt toegepast bij voornamelijk kortharige honden, maar ook bij bijvoorbeeld korte zijdevachten,... Poleren doe je door met een rubber handschoen, een poetsborstel, een zeemvel of een fluwelen handschoen in de richting van de haargroei te wrijven.

Poleren doe je vooral in de ruiperiode. Tussen de ruiperiodes in kan je de vacht beter met rust laten om 'overbeborsteling' te vermijden. Bij te veel borstelen tussen de ruiperiodes in, gaat de hond meer haar verliezen en creëer je een vicieuze cirkel: de hond gaat constant haar verliezen. Tussen de ruiperiodes in beperk je dus de borstelmomenten. Je mag de vacht uiteraard wel onderhouden door bijvoorbeeld wekelijks (zeker niet meer!) de vacht te zuiveren met een zeemvel of liever nog de losse haren en het stof verwijderen met de waterblazer, zonder te borstelen.

Om extra glans op de vacht te krijgen, kan je gebruik maken van daarvoor speciaal bedoelde vachtverzorgende sprays. Ook kan je de huid en de vacht van binnenuit voeden door een goed uitgebalanceerd voer aan de hond te geven eventueel aangevuld met bijvoorbeeld omega 3 vetzuren.

Materiaal



Rubberen handschoen



rubberen matje

KNIPPEN

Functie

Knippen aan de vacht doe je om een hond 'in model' te brengen, zoals bij een poedel. Of om het haar in te korten bijvoorbeeld bij een langharige hond. Let hierbij wel op: knippen aan de vacht is niet altijd de correcte vachtbehandeling en kan dus wel degelijk de vacht schade toebrengen.

Techniek van het knippen?

Afhankelijk van de vorm die je wilt knippen kan je gebruik maken van:

Een rechte schaar



Een gebogen schaar



Als je een hond goed wilt knippen, moet je de juiste kniptechniek beheersen. Belangrijk is dat je de schaar op de juiste wijze hanteert:

Juiste techniek



Foute techniek



Om voldoende steun en stabiliteit te vinden bij het knippen plaats je je ringvinger in de ronding van de schaar. Middenvinger en wijsvinger plaats je op het been van de schaar, eventueel op de daarvoor voorziene uitsparingen. Je pink leg je op de pinksteun indien de schaar hiervan voorzien is.



Het schroefje wijst tijdens het knippen altijd naar buiten. Hou je de schaar andersom vast (dus met het schroefje naar binnen), dan glijdt het haar tussen de benen van de schaar uit en kan je dus niet goed knippen. Let op: voor linkshandigen zijn er daarom ook linkshandige scharen.



Terwijl je knipt, beweegt enkel je duim op en neer. De rest van je hand hou je stil. Je arm is los van je lichaam. Je pols wordt stilgehouden en je maakt met je arm zeker nooit op en neer gaande bewegingen vanuit de schouder. Je beweegt enkel je onderarm vanuit je elleboog van links naar rechts. Het is ook belangrijk om de schaar voldoende te openen. Het knipresultaat zal zo veel egalier lijken. Pas je deze regels niet toe, dan merk je veel meer kniplijnen in de vacht in plaats van het beoogde egalere doel.

UITDUNNEN

Functie

Uitdunnen of effileren doe je om volgende redenen:

- Modelleren van overvloedige beharing.
- Overgangen maken.
- Inkorten of uitdunnen van het haar met als doel een natuurlijker resultaat dan wanneer je een rechte schaar zou gebruiken.

Techniek van het uitdunnen

Als je de vacht enkel en alleen wilt uitdunnen, maak je gebruik van een dubbele effileerschaar. Deze schaar is aan beide zijden getand.



Wanneer je overgangen wil maken in de vacht of de vacht er gladder wilt laten uitzien, dan gebruik je de enkele effileerschaar. Hierbij moet je wel opletten dat je slechts enkele malen op dezelfde plaats mag knippen, anders heeft deze schaar hetzelfde effect dan een gewone rechte schaar (al het haar is weg in plaats van een deel haar). Deze schaar is slechts aan één zijde getand, de andere zijde is recht.



Wat minder gebruikt wordt is de combinatie van een enkele effileerschaar met een rechte schaar, de zogenaamde twin-effileerschaar. Deze schaar knipt als een gewone schaar het haar af, maar tegelijkertijd worden de puntjes bij geëffileerd. Bijvoorbeeld om een Labradoodle te effileren.



In de handel zijn eveneens gebogen effileerscharen te verkrijgen.

Afhankelijk van de vachtstructuur gebruik je een effileerschaar met fijnere of grovere tanding.

Om correct uit te dunnen knip je enkele keren (maximaal 3 tot 4 keer) in de vacht waarbij je let op de haargroeirichting. Je knipt dus een paar keer in de vacht en dan gebruik je je kam of borstel om de losgeknipte haren weg te halen. Eventueel deze handeling herhalen.

Let op

- Je mag een effileerschaar nooit dwars op de haargroeirichting houden.
- Je mag slechts enkele malen knippen, ook wanneer de schaar juist in de vacht houdt, want doe je dit niet dan knip je het haar af in plaats van het uit te dunnen.

Regelmatig opnieuw kammen en het effileerresultaat controleren en beoordelen is de enige manier om tot het gewenste resultaat te komen.

PLUKKEN

Functie

Het verwijderen van oude, dode vacht bij (voornamelijk) ruwharige honden. Als een ruwharige hond zijn vacht verliest (in zijn ruiperiode), dan moet deze een handje geholpen worden. De vacht laat wel los, maar blijft op de hond. Wanneer je verzaakt om de oude vacht te verwijderen, dan kan de huid gaan verstikken met jeuk en ontstekingen tot gevolg.

Techniek van het plukken

Plukken kan je met behulp van je vingers, met speciaal daarvoor bestemde vingerlingen, trimduimen, met trimmesjes of met een trimpuimsteen. Ook hier maak je de keuze afhankelijk van de vachtstructuur (harder of zachter) of van het beoogde resultaat.

Plukken met de vingers

Met een snelle draaiende beweging de dode haar uittrekken met wortel en al. Je neemt een dun plukje haar tussen duim en wijsvinger en trekt door een draaibeweging het haar uit. Het is belangrijk om te controleren of je de haarwortel mee hebt uitgetrokken. Als de haarwortel blijft zitten, dan is dit een teken dat of de vacht niet goed trimrijp is of dat je verkeerd werkt.



De vacht gaat op de duur zachter worden van structuur en je krijgt in feite hetzelfde effect als wanneer je de hond zou scheren of knippen.

Plukken met vingerlingen/trimduimen

Dit gebeurt op precies dezelfde manier als het plukken met de vingers. Door de vingerlingen/trimduimen heb je meer grip op het haar.



Vingerlingen



Trimduimen

Plukken met een trimmes

Klem een klein plukje haar tussen duim en trimmes en maak een kleine draaiende beweging om het haar uit te trekken. Maak nooit gebruik van te scherpe trimmessen, want dan ga je het haar afsnijden in plaats van het met wortel en al uit te trekken. Ook als je te fel draait met het trimmes, dan kan het haar afgesneden worden in plaats van het uit te trekken.

Oefening op de juiste techniek is hier van het allergrootste belang. Trimmessen worden nooit gebruikt op zachtere of zijdeachtige vachten, enkel op echte ruwharen.



Hoe fijner het mes hoe korter je trimt, hoe grover het mes hoe meer vacht er blijft staan.



Plukken met een trimpuimsteen

Zelfde techniek als met het trimmes, maar veeleer gebruikt op een kortere zijdeachtige vacht zoals een Cocker Spaniël. Het kan ook gebruikt worden om wolharen (ondervacht) weg te nemen bij een ruwharige hond.

Trimpoeder

trimpoeder of trimkalk is een hulpmiddel bij het plukken. Dit poeder strooi je over de vacht. Het geeft meer grip op de vacht.



Als de vacht van de hond plukrijp is, dan is dit plukken absoluut niet pijnlijk. Controleer altijd of de vacht plukrijp is. Het haar laat als het ware vanzelf los en je kunt zonder al te veel moeite de haarwortel en al uittrekken.

Is de hond niet plukrijp en ga je toch plukken, dan kan je ernstige huidreacties veroorzaken.

Wees vooral voorzichtig bij het plukken van witte vachten, zoals de Westie. De huid van deze honden is vaak gevoeliger dan bij andere honden.

Epileren

Verschil met plukken is dat je bij het epilieren niet een volledig vacht weghaalt, maar slecht individuele haren. Bijvoorbeeld een teveel aan ongewenste witte haren in een zwarte vacht.

Fijne donshaartjes in de gehooringang worden d.m.v. de vingers, een pincet met platte uiteinden of een arteriekleem geëpileerd.



Pincet



arterieklem

SCHEREN

Functie

Scheren is eigenlijk 'machinaal knippen'. Het haar wordt met behulp van een scheermachine ingekort. Kenmerkend voor de scheertechniek is dat de haarwortels in de huid blijven zitten. In tegenstelling tot wat vele mensen denken is deze techniek zeker niet voor elk type vacht geschikt. In feite mag alleen de krulvacht of de enkelvoudige, zachte vacht (machinaal) geknipt worden. Op andere vachten kan deze techniek grote schade aanrichten.

Techniek van het scheren

Er zijn twee verschillende soorten scheersystemen op de markt. Het verschil tussen deze twee systemen zit vooral in de scheerkoppen en de toepassing daarvan.

Systeem aesculaap

De druk tussen het bovenmes en het ondermes wordt geregeld met een schroef. Deze schroef kan bijgesteld worden (druk is te regelen) en de scheerkoppen zijn volledig demonteerbaar.



Systeem oster

De druk tussen het bovenmes en het ondermes wordt geregeld door een veer. Hierdoor is de druk niet instelbaar. Het bovenmes en het ondermes kunnen enkel verschoven worden t.o.v. elkaar en niet volledig uit elkaar gehaald worden.



Algemeen wordt gezegd dat het aesculaap systeem het werkpaard is onder de tondeuses. Je kunt er mee door elke vacht scheren, hoe zwaar deze vacht ook is. Een tondeuse van het oster systeem werkt dan weer veel fijner af, waardoor je een mooier scheerresultaat verkrijgt. Beide systemen omvatten zowel een gamma draadloze tondeuses als tondeuses met een kabel.

Draadloze tondeuse

Voordelen:

- Lichter om te hanteren.
- Kabel zit niet in de weg.

Nadelen:

- Batterij moet regelmatig opladen.
- Sneller oververhit.
- Minder krachtig.



Opmerking

Bij sommige systemen van draadloze tondeuses kan je overschakelen naar het scheren met een kabel. Sommige systemen zijn voorzien om de kabel van het oplaadstation in te pluggen op de tondeuse zelf, zodat je het scheerwerk kan verder zetten wanneer de batterij nog onvoldoende opgeladen is.

Kabeltondeuse

Voordelen:

- Raakt minder snel oververhit.
- Krachtigere motor.
- Moet nooit worden opgeladen.

Nadelen:

- Zwaarder om te hanteren.
- Kabel zit in de weg!



Scheerkoppen

Tondeuses kunnen verkregen worden met vaste scheerkoppen of met verwisselbare scheerkoppen. Tondeuses met vaste scheerkoppen kunnen scheerkoppen hebben met een verstelbare (variabele) lengte, of slechts één vaste (niet variabele) lengte.

Verwisselbare scheerkoppen kan je verkrijgen in zeer uiteenlopende lengtes. Afhankelijk van het systeem kan dit gaan van 0.1mm tot 16mm.

Opzetkammen

De scheerkoppen kunnen aangevuld worden met opzetkammen. Deze opzetkammen zijn verkrijgbaar voor zowel het aesculaap systeem als voor het oster systeem. Opzetkammen bestaan in verschillende lengtes en worden voornamelijk gebruikt om langharige honden in te korten tot een lengte die langer is dan je met een gewone scheerkop kan scheren. De lengte van de vacht kan zo tot zelfs op 3cm behouden blijven.



Scheertechniek



Met een tondeuse scheer je over het algemeen met de haargroeirichting mee. Als je tegen de haargroeirichting in scheert, wordt de vacht korter geschoren dan als je met de haargroeirichting mee scheert. Bijv. als je een 5mm scheerkop gebruikt en je scheert tegen de richting in, dan wordt de vacht ingekort tot 2.5mm, wat uiteraard veel korter is dan de beoogde 5mm.

WASSEN EN DROGEN

De hond goed wassen en drogen is de basis van goed trimwerk. Dit lijkt simpel en ook heel logisch, maar toch komt hier heel wat techniek bij kijken.

Benodigheden

- Bad
- Shampoo
- Balsem
- Sponsje, kommetje, shampooverdeelbus
- Handdoeken
- Droger
- Borstels en kammen
- Trimschort

Bad

Hondenbaden worden vervaardigd uit verschillende materialen. Vroeger werden vooral de emailbaden gekozen voor de inrichting van de wasruimte voor de honden. Dit is een goedkopere oplossing, maar er kunnen stukjes van het email afspringen waardoor er na verloop van tijd een lek zou kunnen ontstaan.



Sommige trimmers verkiezen een eigen creatie: een gemetseld en volledig betegeld bad. Het voordeel is dat je de grootte en de vorm ervan zelf kan bepalen. Je kunt het bad volledig aanpassen aan je eigen voorkeur, aan de beschikbare ruimte, op je eigen hoogte plaatsen,... Je kan eventueel een afsluitbare opening voorzien zodat je makkelijker de zwaardere honden in het bad kan tillen. Of je zou zelfs een loopplank kunnen aanbrengen waarover de grotere honden het bad in geleid kunnen worden.



De meer modernere baden zijn vervaardigd uit aluminium of inox. Deze baden zijn praktisch onverslijtbaar, maar wel duurder in aankoop.



Inox baden zijn vaak voorzien van een sproeisysteem en sommige baden zijn ook in de hoogte verstelbaar. Op de bodem kan je een antislipmat ofwel een rooster laten voorzien.



Bad met uitklapbaar voorstuk



bad met gedeeltelijk uitklapbaar voorstuk en opstap



In de hoogte verstelbaar bad



Sproeisystemen

Verder zijn er ook nog baden uit polyester verkrijgbaar. Sommige van deze toestellen zijn verplaatsbaar en worden daarom nogal eens gebruikt voor het geven van demonstraties of om honden voor te bereiden op wedstrijden e.d. Deze baden zijn in de hoogte verstelbaar en kunnen op elk type kraan aangesloten worden. Een groot nadeel is dat deze baden vrijstaande baden zijn - dus zonder wand - waardoor er nogal veel water in de omgeving terecht komt. Polyester is ook niet echt krasbestendig.



Nieuw in het wellness gamma zijn de bubbelbaden voor honden.



Denk bij de installatie van het bad goed na over de hoogte ervan. Het is erg belangrijk om ervoor te zorgen dat je niet de hele dag je rug belast bij het wassen van de honden. Als je een kleine hond wast, mag het bad niet te diep zijn, want dan moet je te veel gebukt staan. Als je een grote hond wast, mag het bad niet te hoog zijn, want dan moet je op de tippen van je tenen gaan staan. Als je verschillende rassen van verschillende groottes wenst te toiletteren, is het aangeraden om twee baden te installeren of om zelf een bad te metselen met een dubbele hoogte.

Je bad moet uiteraard uitgerust zijn met een waterkraan. Je hebt een douchekraan nodig eventueel voorzien van een thermostaat zodat je zelf de temperatuur kan instellen. Kies voor een douchekraan met een sterke doorstroom van het water en een soepele en voldoende lange doucheslang. De sproeikop kan uit metaal zijn, maar eventueel ook uit plastic. In de trimgroothandel zijn kant- en klare sproeisystemen te koop (afb. zie hoger). Je kunt ook gebruik maken van flexibele tuinslang en aangepaste sproeikop om op je waterkraan aan te sluiten.



Om honden goed uit te kunnen spoelen, moet het water ook vlot afvloeien. Wanneer de afvoer niet vlot genoeg verloopt, blijft de hond met de poten in het water en de shampoo staan. Hierdoor verlies je veel tijd en vermits je meer en langer moet spoelen, komt dit je waterverbruik niet echt ten goede. Hou er ook rekening mee dat er nogal wat hondenhaar mee door de afvoer gaat. Als de afvoer verstopt, moet je de haarproppen vlot kunnen verwijderen.

Er bestaan speciale sifons die zoveel mogelijk haar verzamelen in een bakje wat je dan regelmatig zuiver maakt. Leg zeker een roostertje op het afvoerputje van het bad.

Aan elk bad voorzie je minstens twee haken (bijv. in de muur) met een riemenset (liefst uit plastic) om de hond vast te maken tijdens het baden. Tijdens het baden moet je elke hond te allen tijde vast maken om ongelukken te voorkomen. Een natte hond die uit het bad springt tijdens een moment van onoplettendheid kan zich zeer makkelijk kwetsen.

Shampoo

Het aanbod aan shampoos is immens groot. Waar moet een goede shampoo aan voldoen?

- Goed reinigen: alle vuilresten moeten verwijderd worden zonder dat de huid en de vacht overdreven ontvet worden.
- Goed uitspoelen: alle shampoo-resten moet je vlot uit de vacht kunnen spoelen. Het is belangrijk voor de huid en de vacht en ook voor het toiletteren zelf dat er geen shampoo-resten in de vacht achterblijven.
- Doorkambaarheid van de vacht bevorderen.
- Neutraliseren van de statische elektriciteit in de vacht.
- Glans en voeding op/in de vacht brengen.
- Huidvriendelijk zijn voor zowel de hond als de trimmer (pH waarde). Mag ook de ogen van de hond niet irriteren.

In hoofdzaak heeft shampoo een reinigende werking. Daarnaast bevat shampoo ook voedende en verzorgende bestanddelen. Shampoos bestaan niet alleen in vloeibare vorm, maar ook onder de vorm van poeder, sprays en lotions.

Samenstelling

- Water: voor bijna 40%.
- Tensiden en was-actieve bestanddelen: reinigende stoffen en tensioactieve stoffen. Deze zorgen dat er een beter contact is tussen water en de toegevoegde producten in de shampoo. Was-actieve bestanddelen omsluiten de vuildeeltjes, waardoor ze beter afgevoerd kunnen worden.
- Verdikkingsmiddelen: zout of cellulosederivaten. In goedkopere shampoos gebruikt men zout, maar dit droogt de vacht snel uit. Cellulosederivaten zijn duurder maar milder voor de huid. Verdikkingsmiddelen zijn nodig om shampoo te verkrijgen in plaats van water.
- Conditioneermiddelen: shampoo zet de haarschubben open. Door conditioneermiddelen aan de shampoo toe te voegen, wordt de vacht van binnenuit gevoed.
- Parfums: heeft voor de hond zelf geen enkele functie, wordt enkel toegevoegd om de shampoo lekker te doen ruiken. Sommige honden zijn er zelfs allergisch voor. Tegenwoordig zijn er ook shampoos verkrijgbaar zonder toegevoegd parfum.
- Conserveermiddelen: voorkomen van schimmels en bacteriën in de shampoo.
- Kleurstoffen: natuurlijke of synthetische kleurstoffen worden toegevoegd uit commerciële overwegingen. Neutrale shampoo is doorgaans wit van kleur. Kan allergische reacties veroorzaken.
- Proteïnen: door toevoeging van proteïnen wordt de shampoo beter verdragen door de huid.
- Additieven: in feite een zeer belangrijk onderdeel van de shampoo, want additieven geven de shampoo een eigen werking. Dit gaat van voedende en verzorgende additieven (bijv. aloë-vera, jojoba-olie, witmakers) tot antiparasitaire middelen (anti-vlo en -teekproducten).

Gebruik

Soorten shampoo:

- Universele reinigende shampoo
- Voedende shampoo of oliehoudende shampoo
- Ontwarrende shampoo voor geklitte vachten
- Kleurophelderende shampoo
- Puppyshampoo
- Volumeshampoo
- Terriershampoo
- Anti-parasitaire shampoo
- Anti-roos shampoo
- Teershampoo (schurft of ernstige huidproblemen)
- Huidherstellende/hypo allergene/medicinale shampoo (dermatologisch verzachtend, jeuk kalmerend, zeepvrij,...)

Shampoo kies je in functie van de conditie van de vacht en de huid van de hond. Bijv. een drogere vacht vraagt meer voedende shampoo, een witte hond kan best gewassen met een kleurophelderende shampoo en een hond met een gevoelige huid was je beter met een neutrale/hypoallergene shampoo, enz.

Let vooral op bij het wassen van witte honden. De huid van deze honden is over het algemeen veel gevoeliger dan bij andere honden. Ze reageren vaker allergisch op de shampoos en allerhande verzorgingsproducten in het algemeen.

Wees zuinig met het gebruik van shampoo. Je kunt professionele shampoo best verdunnen. Op de verpakking geeft de fabrikant aan hoe sterk deze verdunning kan aangemaakt worden. Voor sommige shampoos volstaat het om een 1 liter verdeelbus te vullen met 1cm shampoo en de rest aan te vullen met water. Om de shampoo in de verdeelbus over te pompen, gebruik je de gekende drukpompjes.



Shampoo in grootverpakking



consumentenverpakking



droogshampoo



Mengbus 1 liter



verdeelpomp

Balsem

Balsem wordt gebruikt als aanvulling op een shampoo. Shampoo zet de haarschubben open om de vacht te reinigen met als gevolg dat de pH waarde wordt verhoogd. Balsem echter doet de haarschubben weer sluiten. De pH-waarde van balsem schommelt tussen de 3.5 en 5.5 waardoor deze pH-waarde opnieuw neutraliseert. De lagere pH-waarde van balsem is ook de reden waarom deze veel minder schuimt dan shampoo. Balsem geeft voeding en glans aan de vacht en legt er als het ware een beschermend laagje op.

Hierdoor zal de vacht minder snel afbreken en beter beschermd zijn tegen vuil van buitenaf. Balsem is voor de meeste vachten aan te raden, en is een must voor honden met lange haren. Het aanbrengen van balsem op de vacht biedt vele voordelen voor een gemakkelijker onderhoud tussen de wasbeurten in. Nadelig voor de trimmer is dat balsem het droogproces vertraagt.

Waar moet een goede balsem aan voldoen?

- Haren weer glad laten aanvoelen door de haarschubben te sluiten.
- Haren meer voeding (toevoeging van proteïnen) geven door ze minder poreus te maken.
- Vochtbalans van de vacht herstellen.
- Glans geven aan het haar.
- Statische elektriciteit wegnemen.
- Haar beter doorkambaar maken en klitvorming tegengaan door een beschermlaag te leggen over de vacht.

Balsem wordt meestal net zoals shampoo geparfumeerd. Ook hier is deze toevoeging van geen enkel belang voor de hond.

Balsems kunnen dienen om een vacht zachter te laten aanvoelen, maar er zijn ook balsems die het haar net harder en volumineuzer maken.

Gebruik

- Onverdund en zonder uitspoelen: geeft een diepe voeding aan de vacht en legt een dikke film rond de haren. De vacht gaat veel zwaarder en zachter van structuur aanvoelen. Een nadeel is dat de vacht slecht of minder goed zal opdrogen.
- Onverdund aanbrengen maar wel uitspoelen: om klitvorming te voorkomen. Balsem enige tijd laten inwerken op de vacht en dan grondig uitspoelen zodanig dat er zeker geen resten achterblijven in het haar. Huid en haar worden door deze methode extra gevoed en het haar zal zachter aanvoelen.

- Verdund aanbrenge en eventueel uitspoelen: gemakkelijker en goedkoper in gebruik. Dit is de meest gebruikte methode. De haren en de huid worden goed gevoed mits je de balsem de tijd geeft om in te werken. Een voordeel is ook dat je het product veel gelijkmatiger kan verdelen op de vacht.
- Verdund aanbrenge na het bad onder de vorm van een spray: deze methode wordt gebruikt om klitten in de vacht beter doorkambaar te maken of om de vacht tijdens het föhnen beter te voeden. Je kunt verdunde balsem in sprayvorm zelf samenstellen, maar je kan dit ook vervangen door de in de handel verkrijgbare kant-en-klare ontklittingssprays.

Techniek van het wassen

Alles begint met een goede voorbereiding.

Vooraleer je een hond wast, moet hij volledig klitvrij uitgeborsteld zijn. Als de hond nog klitten heeft bij het wassen, gaat het reinigend effect van de shampoo en het voedend effect van de balsem volledig verloren. De producten raken immers niet tot in het midden van de klit. De kans dat er zeepresten in de vacht achterblijven na het baden is ook vele malen groter.

Door het borstelen vooraf komt het meeste vuil al los. Ook eventuele schilfers worden van de huid los geborsteld. Hierdoor is de vacht na het wassen veel zuiverder en ondervind je minder problemen bij het drogen van de vacht.

Bij honden in de ruifase borstel je de meeste dode haren ook beter vooraf uit. Zo vermijd je dat er bij het föhnen onnodig veel haren rondvliegen of dat de afvoer van het bad verstopt raakt met haarpropfen.

Bescherm het binnenoer met watten om te vermijden dat er water in het oor sijpelt tijdens het baden. Zou er toch water in het oor binnendringen, dan bestaat de kans dat de hond er een oorontsteking aan overhoudt. Maak een propje van een sliert vette watten en breng dit voorzichtig ter bescherming aan rond de gehooringang. Lukt het niet om watten aan te brengen, hou dan tijdens het spoelen de gehooringang dicht met je duim door voorzichtig het oor naar voren of beneden te duwen.

Zorg dat handdoeken en producten binnen handbereik zijn alvorens je begint met het wassen. Plaats dan pas de hond in het bad en maak hem vast aan de daarvoor voorziene haken met riemen. Controleer de temperatuur van het water met je onderarm alvorens je de hond nat maakt. Te koud of te warm water kan de hond doen schrikken of zelfs verwonden. Ideaal is een temperatuur van ca. 35°C.

Maak de vacht door en door nat alvorens je hem inzeept met shampoo.

Ken je de hond niet of is het voor de hond de eerste keer dat hij gewassen wordt, wees dan voorzichtig met de sproeier. Laat de hond eerst kennis maken met de sproeier en zorg ervoor dat de waterstraal om te beginnen niet te sterk is ingesteld. Begin voorzichtig aan de achterkant van de hond en werk zo langzaam naar voor toe. Hou het nat maken van het hoofd altijd tot het laatste, ook bij honden die al aan wassen gewend zijn. Bij sommige honden is het niet nodig en af te raden om het hoofd te wassen. Pure, onverdunde shampoo vergroot het risico op huidirritaties en het verbruik van shampoo ligt dan uiteraard veel hoger.

Shampoo verdunnen en verdelen kan op verschillende manieren:

- Door middel van een verdeelpomp op je grootverpakking, pomp je shampoo over in een verdeelbus (shampoo mengbus) van bijv. 1 liter. Afhankelijk van wat op de verpakking vermeld staat, doe je ongeveer 1 tot 2cm pure shampoo in de verdeelbus en vul je verder aan met lauwwarm water. Goed opschudden voor je hem gebruikt. Je giet de shampoo vanuit de verdeelbus over de vacht van de hond.
- Je pompt een bodempje pure shampoo over in een kommetje en vult dit verder aan met lauwwarm water door middel van de sproeikop van het bad. Eventueel de verdunde shampoo opkloppen met een klopper tot de shampoo schuimt. Verdeel de shampoo over de vacht met een gewone spons. Het voordeel van deze methode is dat ze nog zuiniger is in gebruik en dat je nooit met resten verdunde shampoo achterblijft, omdat je een exacte hoeveelheid per keer aanmaakt.

Zorg ervoor dat je de shampoo gelijkmatig over en door de vacht verdeelt. Let hierbij op dat je strijkt in de richting van de haargroei. Je mag de shampoo inmasseren met een licht draaiende beweging en je mag lichtjes kneden in de langere haren, maar maak dat je geen klitten in de vacht wast door te fel te draaien of te knijpen. Wanneer je de methode met het sponsje gebruikt is dit risico beduidend kleiner. Vergeet niet om ook onder de staart te wassen en aan de binnenzijde van de oren. Wees voorzichtig met shampoo rondom de ogen.

Laat de shampoo enkele minuten inwerken op de vacht en spoel daarna grondig uit. Normaal gezien maak je eerst gebruik van een reinigende shampoo, gevolgd door een meer vacht-specifieke shampoo. Daarna breng je balsem aan op dezelfde wijze als de shampoo. Laat telkens inwerken en spoel daarna grondig uit.

Er mag bij het uitspoelen zeker geen water in de ogen, neus of oren terecht komen. Hou hiervoor het hoofd van de hond naar beneden terwijl je spoelt. Hou ook de ogen en de oren met je hand toegedekt. Het is erg belangrijk om de vacht grondig uit te spoelen. Let hierbij op de oksels, de binnenkant van de benen, de buik, de oren en de voeten. Dikkere en langere vachten zijn moeilijker uit te spoelen dan kortere vachten. Kijk bij deze honden vooral ook na of alle shampoo-resten uit de onderste laag vacht verwijderd werden.

Is de vacht van de hond grondig afgespoeld, laat hem dan nog enige minuutjes in bad staan om het meeste water al van de vacht te laten afdruipen. Daarna droog je de vacht gedeeltelijk af met een handdoek of met een speciaal daarvoor bestemd zeemvel.

Eigenlijk knijp je de haren droog, nooit wrijven want dit veroorzaakt klitten. Neem daarna de hond uit bad en begin met drogen.

Drogers

Waterblazer

Sneldroger om het meeste vocht uit de vacht te blazen. Blaast krachtiger dan de gewone droger, wordt meestal minder snel warm of zelfs helemaal niet, maar maakt veel meer lawaai.



Drogers op verrijdbare voet

Staande föhn om de vacht in model en volledig droog te blazen (brushen). Luchtdoorvoer en warmte kunnen meestal fijn afgeregeld worden.



Droogcabine

Deze kan je gebruiken om 'voor te drogen'. Wordt ook warm (temperatuur is te regelen). Het voordeel is dat de hond minder lang op de trimtafel moet staan en dat de trimmer ondertussen aan een andere hond kan verder werken. Wel opletten dat je de hond niet te lang in de droogcabine zet. Als de vacht te lang wordt voorgedroogd, kan ze moeilijker in model worden gebracht. Droogcabines zijn tegenwoordig ook verkrijgbaar in combinatie met infrarood en zelfs met kleurentherapie.



Gewone droogcabine



Combinatie droogcabine/infrarood

Techniek van het drogen

Plaats de hond na het baden op de trimtafel. Leg op de trimtafel een handdoek om het meeste vocht op te vangen en om het opnieuw opspatten van het water van de tafel te vermijden. Zo zal je hond sneller drogen.

Alvorens te starten met drogen, kam je best de haren nogmaals door met een grove kam of een pinnenborstel. Eventueel kan je een doorkamspray aanbrengen. Ook vachtverzorgende sprays of sprays die de statische elektriciteit verminderen, kan je in deze fase aanbrengen.

Controleer altijd of de hond gewend is aan het geluid (lawaaï) van de droger. Zet hiervoor de droger aan op de laagste stand en richt de droger weg van de hond. Kijk hoe de hond reageert. Voer stilletjes aan de luchttoevoer op en richt voorzichtig de droger op de achterkant van de hond. Gaat dit goed, dan kan je beginnen met föhnen.

Start het föhnwerk altijd achter aan de hond aan de onderkant van de achterpoten. Droog de vacht laag per laag en werk verder volgens hetzelfde schema dat je aanhoudt bij het borstelen van een hond: van de onder naar boven, van achter naar voor en laag per laag. De oren en het hoofd föhn je altijd als laatste.

Je kunt het föhnwerk starten met de waterblazer als de vacht en de hond dit toelaat. Een waterblazer is zeer geschikt voor wolvachten, kortharige honden, honden met kort tot middellang zijdehaar en krulvachten. Met de waterblazer blaas je eerst het meeste nat weg. Daarna blaas je van achter naar voor en van onder naar boven door de vacht. Bij wolvachten maak je kleine korte ronde bewegingen om de loszittende wol weg te blazen. Bij honden met kort tot middellang zijdehaar en bij honden met een krulvacht, blaas je de haren strak en zorg je ervoor dat de langere beharing niet in elkaar draait. Je föhnt deze honden voor het overgrote deel droog met de waterblazer en dan schakel je over naar de staande droger voor de afwerking. Tijdens het föhnen met de waterblazer gebruik je geen borstel of enkel een poetsborstel.

De waterblazer is minder geschikt voor honden met een lange vacht. Door de kracht van de luchttoevoer kan de vacht in elkaar draaien wat dan weer knopen veroorzaakt. Honden met een lange vacht kan je beter voordrogen in een droogcabine. Plaats de hond in de droogcabine tot de vacht voor $\frac{3}{4}$ droog is en brush daarna met een staande föhn.

Gebruik voor het brushen van een langharige hond een zachte pinnenborstel. Plaats de droger zo dat hij blaast waar je zelf borstelt. De bedoeling van brushen is om het haar tijdens het drogen als het ware strak te trekken en in model te brengen door continu te borstelen. Om dit tot een goed einde te brengen heb je tempo, snelheid en techniek nodig. Maak soepele, half draaiende tot rechte bewegingen met de pinnenborstel, altijd van de huid weg. Borstel de vacht op terwijl je droogt. Probeer steeds dezelfde volgorde toe te passen (cfr. borstelschema). Dit komt je tempo na enige oefening zeker ten goede.



Zorg ervoor dat je laag per laag werkt en dat je de haren door en door droog blaast. Pas wanneer een bepaalde laag helemaal droog is, schuif je op met de föhn. Ben je in het begin wat te langzaam met het drogen, dan kan je de opgedroogde vacht weer lichtjes bevochtigen met een plantenspuit. Als je de vacht onvoldoende droog föhnt, kan ze nadien weer krullen of er minder strak uitzien. Slecht geföhnde honden kan je nooit goed in model brengen achteraf.

Tijdens het drogen is het belangrijk dat je erop let dat je van de huid weg borstelt. Wanneer je te lang op dezelfde plek borstelt en je laat de borstel te veel over de huid glijden, zorgt dit voor irritatie en rood worden van de huid.

Als de hond volledig droog is, kan hij in model worden gebracht. Breng een vachtverzorgende spray aan voor extra voeding of een finishing spray om opwippen van het haar te voorkomen.

Eventueel kan je hondenparfum gebruiken.

SOORTEN SHAMPOOS

Universele of neutrale shampoo

Dit zijn shampoos die buiten reinigen en de huid verfrissen, niet echt veel extra doen. Door de vrij eenvoudige samenstelling laten ze weinig restanten na. Omdat er na deze shampoo vrijwel altijd andere producten gebruikt worden, komt de neutrale eigenschap goed van pas. Ze zijn zeer geschikt voor frequent gebruik, gezien hun pH-waarde ongeveer gelijk ligt aan die van de vacht van de hond.

Conditionerende shampoo

Met deze shampoo voed je de haren. Hierin zitten dikwijls vitamines verwerkt die in de diepte van de haren en de huid werken.

Volumeshampoo

Deze shampoos zetten de haarschubben zeer sterk open om meer volume te creëren. De vacht wordt erdoor niet alleen volumineuzer, maar tegelijk voelt ze ook ruwer aan en verlies je het gladde aspect dat men doorgaans probeert te bekomen. Breng je nadien een gewone balsem aan, dan sluiten de schubben en ben je het volume terug kwijt

Kleurshampoo

Dit zijn shampoos die de kleur wat extra accentueren door de aanwezige kleuropigmentatie in de haren te versterken. Het gaat niet om kleuringen zoals bij mensen, maar eerder om een soort van kleurspoeling. De beste kleuren zitten in de genen, de afstamming, en niet in flesjes.

Ontklittende shampoo

Het zijn spijtig genoeg geen wondermiddelen om zomaar knopen te laten verdwijnen. Wel zorgen ze ervoor dat het haar omgeven wordt door een beschermende voedende filmlaag. Dit maakt de haren meer glijdend om erdoor te kammen en gemakkelijker te ontklitten, wat de vacht spaart.

Anti-Parasietenshampoo

Dit is een shampoo die je gebruikt wanneer je hondje vol vlooien zit. Het spreekt voor zich dat hier gifstoffen inzitten om die vlooien allemaal te kunnen doden. Dus deze shampoo is zeer straf en kan de huid irriteren of uitdrogen. Wees hier voorzichtig mee en sluit voor alle veiligheid een parasietenbehandeling steeds af met balsem.

Medicinale shampoo

Dit heeft altijd tot doel een bepaald huidprobleem aan te pakken. Dit zijn meestal zeer milde shampoos. De medicinale shampoo kan je best bij een dierenarts kopen.

Sterk voedende shampoo

Dit zijn shampoos die naast reinigende, veel voedende bestanddelen bevatten. Ze kunnen best gebruikt worden bij een extra verzorgende wasbeurt tussen de normale wasbeurten door.

Ontgeurende shampoo

Om onaangename geuren te neutraliseren. Soms kunnen honden, en zeker oudere, een eigen sterke geur hebben, en dan vooral wanneer ze nat zijn door de regen.

Puppyshampoo

Dit is een shampoo die dezelfde reinigende werking als een gewone shampoo heeft, maar tegelijk zeer mild is voor de haren en de huid, meestal niet in de ogen prikt en de vacht niet uitdroogt.

Droogshampoo

Dit gebruik je wanneer de hond niet mag of kan gewassen worden bijv. na een trimbeurt, operatie, ... Dan spuit je met de bus wat droogshampoo op de vacht en dan voelt die even zacht aan, juist of hij zonet gewassen is.

Antiroos shampoo

Deze groeiende groep shampoos zijn gemaakt op basis van zwavel- of teerproducten

BIJPRODUCTEN

De voornaamste functie van balsems is het sluiten van de haarschubben, wat noodzakelijk is voor alle rassen. Voor poedels die een doorgroeiende vacht hebben, is daarbovenop het verzorgende element voor de lange haren, een onontbeerlijk afsluiter voor de wasbeurt.

Ontklitter

Vergemakkelijkt het borstelen

Oliehoudende sprays

Dit zijn antistatisch en voedend voor de vacht.

Trimpoeder/- vingers

Vergemakkelijkt het plukken.

Al deze producten zijn verkrijgbaar bij de groothandel.